

kanadai-svájci-magyar együttműködésben közel 100 km hosszúságú mélyszeizmikus szelvényt mérünk a Makói árkot és a Békési medencét harántoló nyomvonalon. Méréseink célja a neogén üledékek, a preneogén medencealjzat és a mélylitoszféra szerkezetének vizsgálata volt. Előadásunkban megmutatjuk a Hungarian Geotraverse Project előzményeit, és a projekt keretében elért eddigi eredményeinket.

Az időszelvény 12 s-ig feldolgozott változatán a Makói árok alatt olyan mélytörést mutattunk ki, amely lehatol a Mohorovičić-díszkontinuitásig. Feltetelezésünk szerint ez a szerkezeti határ választja el a preneogén medencealjzat prekambriumi (kristályos) és mezozoós korú (karbonátos) kőzeteit.

A szeizmikus szelvény felső 6 s időtartományának vizsgálata során a részmedencéket elválasztó Bottonya-Pusztaföldvári gerinc mindkét oldalán a fiatal üledékek alatt nagy energiájú, közel vízszintes helyzetű jelenségeket észleltünk (flatspot-ok). Az amplitúdó anomáliák kb. 3 km-es mélységben helyezkednek el és szelvény menti horizontális kiterjedésük 2-3 km. Elképzelhető a nagy energiájú vízszintes reflexiók rétegtartalommal összefüggő magyarázata, ezért részletes vizsgálatuk a szénhidrogén-kutatás szempontjából indokolt. Előadásunkban bemutatjuk a vizsgálati lehetőségeket is (1D szeizmikus modellezés és AVO analízis).

A szelvény felső 6 s időtartományának kb. négy-szeresen magasított változatán szeizmikus szekvenciákat korreláltunk és lehetséges szénhidrogén migrációs útvonalakat határoztunk meg. A szekvenciák jelölésénél a Hód-1 mélyfúrás adataiból indultunk ki. A Békési medence neogén üledékeiben miocén-nél fiatalabb lisztrikus vetőt mutattunk ki, amelyhez

rollover szerkezeti elemek kapcsolódnak. Szénhidrogén csapdázódás szempontjából ez a környezet is érdeklődésre tarthat számot.

KESZTHELYI Zoltán, WITTMANN Géza: Érdekességek egy 3D-s területmérés feldolgozásában

Az elmúlt évek során a GES Kft. munkájában a 3D-s szeizmikus területmérések feldolgozása kísérleti újdonságból hétköznapi gyakorlattá vált. Ennek eredményeit mutatják be a szerzők egy érdekes geológiai hazai példán keresztül.

Ismertetik a feldolgozási folyamat egyes lépéseit a mérési anyag ellenőrzésétől kezdve a különböző vizsgálatokon át egészen a földtani értelmezést elősegítő színes szelvények és időmetszetek megjelenítéséig, különös tekintettel az olyan fontos eljárásokra, mint a zajsűrés, a DMO (Dip Move Out) és az egylépéses migráció.

A bemutatott példa különleges, egyedi jellegét az adja, hogy először sikerült „csatorna” jellegű alakzatokat nagy felbontásban, látványosan megjeleníteni.

Ismertetőnk végén engedjenek meg egy megjegyzést. Tagtársainkban joggal merül fel a kérdés, hogy ez az ismertető miért nem a '93. évi 4. számban jelent meg. A '93. évi utolsó szám a jubileumi közgyűlés ünnepi száma volt, olyan sok mindent kellett belezsúfoljunk, hogy ennek az anyagnak ott már nem jutott hely. Ezért elnézést kérünk.

És még egy megjegyzés: a szerkesztőség nevében köszönjük SATORI Gabriellának, a Soproni Csoport titkárnak a tájékoztatást, örülnénk, ha a többi vidéki csoport titkára is követné példáját.

Bodoky Tamás

OMBKE-EMLÉKÜLÉS A „JÓ SZERENCSET!” KÖSZÖNTÉS SZÁZÉVES ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

SZARKA Lászlónak, az MGE elnökének üdvözlő beszéde Várpalotán, 1994. április 7-én

Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Emlékezés!

A bányász szakma vonzasköréhez tartozó szakmai-tudományos társaság, a Magyar Geofizikusok Egyesülete nevében tisztelettel köszöntöm az ünnepelő közönséget.

Őnök jól tudják, hogy a geofizikusok nem konkrét feltárással, termeléssel foglalkoznak, hanem az eltakart, szemmel láthatatlan nyersanyagtelepek fizikai módszerekkel történő kutatását végzik, de közös bennünk az, hogy mi is Jó szerencsét-tel köszönünk.

A bányász-szemléletű egyetem hatásán kívül van egy másik ok is, ami miatt ez a köszöntés nálunk is használatossá vált, hiszen azt a Budapesten végzett geofizikusok, sőt a szakmába került más kollégák is átvették.

A bányász-köszöntés a mi értelmezésünk szerint arra utal, hogy jó szerencse mérési eredményeink korrekt értelmezéséhez is kell, nehogy a földtani viszonyok szeszélye folytán ne találjuk meg azt, amit kerestünk.

Egyesületünk mindössze 40 éves múltra tekinthet vissza, de a magyar hagyományok ápolása nekünk is elsődrendű fontosságú. EÖTVÖS Loránd követőinek valljuk magunkat.

Báró EÖTVÖS Loránd volt a világon az első fizikus, akinek célkitűzései között szerepelt a felszín alatti geológiai szerkezetek kimutatása. Ilyen értelemben EÖTVÖS Loránd az alkalmazott geofizika megalkotójának tekinthető. Mindezt azért emlitem, mert a holnapi nap — 1994. április 8. — EÖTVÖS Loránd halálának 75. évfordulója.

Az emlékülésen, mint amilyen ez a mai nap is, és a koszorúzásokon, mint amilyen a holnapi nap lesz, tisztelettel adózunk az elődök emlékének, de ugyanakkor erőt is merítünk ezekből az alkalmakból. Erre az erőre — az ország keserves, de elkerülhetetlen átalakulási folyamata közepette — mindennél nagyobb szükségünk van.

Úgy érzem, el kell itt mondanom, hogy 1990-ben, amikor Egyesületünk a mai nyugat-európai szakmai egyesületek mintájára új alapszabályt készített, sokat

merítettünk két, nagymúltú magyar társegyesület: a Magyarhoni Földtani Társulat és az Országos Magyar Bányászati Kohászati Egyesület alapszabályából.

Meglepetésünkre a régi magyar alapszabályok igen nagy hasonlóságot mutattak a modern nyugat-európai szabályzatokkal. A négy évvel ezelőtti geofizikus alapszabály-bizottság fiatal tagjai akkor élet-

reszólóan felismerték, hogy Európához való felzárkózásunk egyet jelent magyar hagyományaink vállalásával.

Ezúton is köszönöm az Önök Egyesületének, hogy hozzásegítettek ehhez a négy évvel ezelőtti felismeréséhez, és kívánok mindannyiuknak magam és tagságunk nevében

Jó szerencsét!